

2022

MEMÒRIA ANUAL

alterNativa

Intercanvi amb Pobles Indígenes

ÍNDEX

03 **alterNativa / NOSALTRES**

03 **TRANSFORMEM LA SOCIETAT**

04 **INTERCANVI AMB POBLES INDÍGENES**

05 **SINÈRGIA INTEGRAL I GLOBAL**

07 **PRINCIPIIS TRANSVERSALS**

09 **QUÈ FEM**

10 **PROJECTES**

17 **ACCIONS**

31 **APODERAMENT INDÍGENA**

32 **CINEMA INDÍGENA**

45 **CAMPANYES**

47 **TRANSPARÈNCIA**

48 **GRUPS I XARXES DE TREBALL**

49 **INVOLUCRA'T**

NOSALTRES

TRANSFORMEM LA SOCIETAT

alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes som una organització que promou, protegeix i defensa els drets dels pobles indígenes.

Treballem en coordinació amb els pobles indígenes, impulsant el seu apoderament i visibilitzant les seves lluites. Actuem des de l'intercanvi entre pobles i cultures, apostant per una alternativa als models hegemònics de desenvolupament, socials, econòmics i polítics actuals.

Cooperem amb organitzacions indígenes per promoure el reconeixement i la implementació dels drets del pobles. Apropem alternatives de vida inspirades en el sumak kausai (el bon viure), basat en la frugalitat, el geocentrisme i la justícia social, pràctiques pròpies dels sabers de les comunitats indígenes.

Ens basem en el respecte a la diversitat cultural, a la justícia social i a la sostenibilitat ambiental, des d'una perspectiva integral i per una transformació social.

FUNDADA L'ANY 1986.

ÉS MEMBRE DE:

LAFEDE

(ORGANITZACIONS PER
LA JUSTICIA GLOBAL)

CODPI

(COORDINADORA PELS
DRETS DELS POBLES
INDÍGENES)

CLACPI

(COORDINADORA
LATINOAMERICANA
DE CINE Y
COMUNICACIÓN DE
LOS PUEBLOS
INDÍGENAS)

INTERCANVI AMB POBLES INDÍGENES

ELS SEUS DRETS ELS NOSTRES DRETS

Defensem els drets dels pobles indígenes, impulsant el seu apoderament per apropar les seves lluites i visions amb veu pròpia. Proposem alternatives més justes i sostenibles en el context actual de crisi econòmica, social i ambiental. Ho fem a través d'un intercanvi constant amb els pobles, apropant-nos mútuament en la defensa de la mare terra i l'autodeterminació, i fent difusió de la necessitat de la cura del medi ambient, la justícia social i d'una transformació cap a societats més solidàries i inclusives.

SINÈRGIA INTEGRAL I GLOBAL

TEXT PENDENT

2022

TEXT PENDENT

PRINCIPIS TRANSVERSALS

IDENTITAT CULTURAL

Defensem i promocionem la diversitat cultural i la riquesa que representen els pobles indígenes. Contra el supremacisme cultural i lingüístic, el racisme, la xenofòbia i l'empetitiment, donem veu i visibilitat a les cultures que no s'han doblegat a la persecució colonial, les oligarquies i l'imperialisme cultural.

SOSTENIBILITAT

La crisi climàtica està marcant l'agenda internacional i els pobles indígenes han esdevingut actors principals en el diagnòstic i la cerca de models alternatius per revertir-ne les conseqüències. La conservació de la diversitat biològica és una preocupació comuna de la humanitat, i una part integral del procés de desenvolupament. Els coneixements dels pobles indígenes i dels estils de vida tradicionals son considerats un patrimoni global que pot contribuir a una millor gestió dels recursos naturals i que han d'inspirar les nostres pràctiques quotidianes.

PERSPECTIVA DE GÈNERE

Entenem que el gènere és una construcció cultural i donem suport a l'apoderament de les dones indígenes. Denunciem la representació estereotipada del gènere i la seva legitimació per un sistema patriarcal i etnocèntric que provoca la triple discriminació que pateixen històricament les dones indígenes: per ser dones, indígenes i viure en situació de pobresa.

Denunciem la violació dels seus drets fonamentals, i defensem i donem suport a les lluites que plantegen, reconeixent el paper protagonista que tenen les dones indígenes en la defensa de la Mare Terra per a la persistència dels pobles.

MARC DE DRETS

Partim d'un enfocament de Drets que vincula les obligacions que tenen el conjunt d'actors i la responsabilitat dels Estats a través de les polítiques públiques, en el compliment dels drets reconeguts. Ens basem en tres instruments fonamentals del Sistema de Dret internacional: la Declaració de Nacions Unides sobre els Drets dels Pobles Indígenes, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 2007; el Conveni nº169 de l'Organització Mundial del Treball (OIT) sobre pobles indígenes i tribals en països independents (1989).; i la Convenció sobre la Diversitat Biològica (CDB) de Buenos Aires de 1996.

QUÈ FEM

PROJECTES

COMUNICACIÓ
INDÍGENA

JUSTÍCIA
DE GÈNERE

EMPRESES I
DRETS HUMANS

SOBIRANIA
ALIMENTÀRIA

DEFENSA DEL
TERRITORI

Les accions que impulsem i promovem no depenen d'un prisma geogràfic Sud-Nord, ni d'una divisió entre accions de cooperació al sud i educació pel desenvolupament al nord, sinó que es connecten a tot arreu on tenim presència, buscant permanentment les sinèrgies i complementaritats de tot allò que fem i allà on treballem. Articulem les nostres accions des d'una perspectiva integral en un escenari global. Donem suport a processos de drets.

Per tal d'assolir aquests objectius estratègics establim 4 instruments fonamentals que s'articulen i es complementen per assolir l'objectiu final de l'entitat.

COOPERACIÓ

COMUNICACIÓ

INCIDÈNCIA

RECERCA

PROJECTES

**Justícia mayab i comunicació pròpia.
Apoderament indígena en defensa de drets a Guatemala**

**Dones i pobles indígenes.
Apoderament en comunicació pròpia per la defensa de Drets**

**Liti i Drets Humans:
Vulneracions en la compra pública de vehicles elèctrics**

Justícia davant la criminalització de líders indígenes

**Defensa dels drets col·lectius dels pobles amb enfocament de gènere.
Sensibilització, formació, recerca i incidència.**

Autoorganització indígena pel maneig del reg

Justícia mayab i comunicació pròpia. Apoderament indígena en defensa de drets a Guatemala.

COMUNICACIÓ INDÍGENA - DEFENSA DEL TERRITORI

Els atacs contra els defensors de drets humans han reflectit un increment alarmant en els darrers anys. El fons de moltes d'aquestes disputes rau a les terres. Els pobles indígenes es troben una vegada i una altra amb els seus territoris i llocs ancestrals repartits i venuts, però amb escassa o cap consulta. Aquells que es resisteixen són tractats despietadament, i molts es queden sense llar o són assassinats.

En aquest context, l'apoderament indígena és indispensable. Treballem per la defensa de drets dels pobles, donant suport jurídic i reconeixent el seu propi sistema de justícia. Prioritzem l'acompanyament dels casos de defensores i defensors criminalitzats, tant a nivell legal com comunicatiu. Reivindiquem la lluita de les comunitats en defensa de la Mare Terra i enfortim la difusió dels propis canals de comunicació indígena, fent ressò local amb campanyes de sensibilització per conscienciar a la societat de la vulneració internacional de Drets Humans.

Ubicació

Guatemala. Departament de Quiché, Alta Verapaz, Chimaltenango i San Marcos.

Sòcies

Asociación Maya Uk'ux B'e

Suport

Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Defensa dels drets col·lectius dels pobles amb enfocament de gènere. Sensibilització, formació, recerca i incidència.

COMUNICACIÓ INDÍGENA - JUSTÍCIA DE GÈNERE - EMPRESSES I DRETS HUMANS

Donem abast lliure i transfronterer a l'audiovisual propi dels territoris, potenciant el reconeixement de les identitats indígenes a nivell local i global. Difonem el seu cinema entre la ciutadania, l'alumnat universitari i la societat en general.

Col·laborem amb universitats catalanes, oferint beques de recerca aplicada perquè l'alumnat s'impliqui en els contextos reals de vulneració de drets i es mobilitzin.

Realitzem accions d'incidència participant activament en el grup català d'empreses i Drets Humans, que incideix en les institucions catalanes perquè apliquin la coherència de polítiques públiques tal com els obliga la Llei catalana de Cooperació i la Llei d'Acció Exterior. També formem part del grup de Compra Pública Socialment Responsable per l'Aplicació dels DDHH a la contractació pública.

A l'estat espanyol participem a través de la CODPI (Coordinación por los Derechos de los Pueblos Indígenas) donant seguiment a l'aplicació del Conveni 169 de l'OIT per part del govern espanyol al cas ACS-RENACE. A nivell internacional ho fem amb la campanya global pel Tractat Vinculant, fent seguiment de la directiva europea i el Fòrum d'Empreses i Drets Humans.

Ubicació

Catalunya: Barcelona, Cerdanyola del Vallès, Hospitalet de Llobregat, Cardona, Bellaterra, Lleida, Girona i Tarragona.

Sòcies

CINAF - Grup d'Estudis sobre Cultures Indígenes i Afroamericanes ICA - Institut Català d'Antropologia Associació Cultural 18 Setembre

Suport

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Dones i pobles indígenes. Apoderament en comunicació pròpia per la defensa de Drets

COMUNICACIÓ INDÍGENA - DEFENSA DEL TERRITORI - JUSTÍCIA DE GÈNERE

La Comunicació és una eina fonamental i estratègica per defensores i defensors indígenes. La comunicació pròpia els permet exercir i defensar els seus drets, conèixer i articular lluites globals i locals, així com trencar rols de gènere i promoure l'accés als mitjans de comunicació a les dones indígenes. Però visibilitzar les vulneracions a les que són sotmesos els posa la vida en risc.

Els que defensen els seus Drets Humans i denuncien les violacions, pateixen intimidació i violència, sovint amb el suport de l'Estat.

Els territoris dels pobles indígenes abarquen més del 80% de la biodiversitat del planeta, són terres riques en recursos naturals: petroli, gas, fusta, minerals, etc. Els governs i empreses privades s'apropien de les seves terres, les venen, les arrenden o espolien, i les contaminen. Molts pobles indígenes han estat expulsats de les seves terres a causa de l'usurpació per part de megaprojectes i concessions estatals de recursos minerals, forestals o hídrics que violen clarament el Conveni 169 de l'OIT. Les defensores i defensors indígenes pateixen actes violents, i fins i tot són assassinats, quan intenten protegir el seu territori.

Ubicació

Xiapes - Mèxic, Guatemala,
Nicaragua, Equador, Bolívia,
Catalunya, Nova York

Sòcies

Asociación Maya
Uk' ux B'e

Suport

Agència Catalana de Cooperació
al Desenvolupament

Justícia davant la criminalització de líders indígenes

DEFENSA DEL TERRITORI

Les i els líders indígenes a Guatemala pateixen una greu situació de criminalització. Mantenim el suport en la defensa jurídica dels processos oberts a nivell nacional contra defensors i defensores dels drets col·lectius pel territori i l'autodeterminació dels pobles. Defensem autoritats indígenes que representen les demandes col·lectives dels pobles, en defensa de recursos vitals com la terra, l'aigua i els boscos, espoliats per empreses extractivistes en connivència amb l'Estat.

L'oposició al model d'aquestes grans empreses i la defensa de drets és fortament reprimida. Els i les representants indígenes que lideren les lluites són criminalitzats fins el seu empresonament, sense base acusatòria ni garanties jurídiques, violant els seus drets fonamentals.

Davant aquesta situació, donem resposta des de l'advocacia i les organitzacions de base que participen de les lluites comunitàries. Oferim suport jurídic als processos penals contra defensors i defensores criminalitzades, enfortim els processos d'apoderament legal i social tant de les persones afectades com del seu entorn, per garantir un millor accés a la justícia.

Ubicació

Guatemala, regions Centre, Occident i Nord del país. Departaments Quiché, San Marcos, Totonicapán, Sololá, Alta Verapaz i Chimaltenango.

Sòcies

Asociación Maya
Uk'ux B'e

Suport

ICAB

Liti i Drets Humans: Vulneracions en la compra pública de vehicles elèctrics

EMPRESSES I DRETS HUMANS

Partint de l'experiència i els aprenentatges anteriors, aquest projecte dona continuïtat a una proposta que vam començar a desenvolupar l'any 2020, amb la intenció d'incorporar qüestions de respecte als Drets Humans dins la contractació pública de l'Ajuntament de Barcelona i, per extensió, de la resta d'organismes públics catalans. En concret, té com a objectiu reforçar la coherència de polítiques pel que fa a la compra pública social i ambientalment responsable.

En col·laboració amb l'OPSAL (Observatori Plurinacional de Salars Andins), elaborem un informe sobre les vulneracions dels drets dels pobles indígenes afectats per aquesta mineria, que es caracteritza pel massiu malbaratament d'aigua en una de les regions més seques del planeta (2 milions de litres d'aigua per tona de carbonat de liti).

També estem produint un documental sobre el cas, i farem diverses activitats per donar a conèixer la problemàtica a la ciutadania catalana (webinar, participació en jornades, campanya en xarxes socials, etc.). A més, traslladarem els aprenentatges i treballarem en coordinació amb grups com l'Eix d'Empreses i Drets Humans de Lafede, el Grup de Compra Pública Socialment Responsable o la Campanya Global pel Tractat Vinculant d'Empreses i Drets Humans.

Com a eines que puguin resultar d'utilitat en la compra pública, apuntem a la detecció de les violacions dels Drets Humans comeses en l'extracció del liti a través d'un seguit d'indicadors que permetin la seva avaluació, i intentem desxifrar la traçabilitat del liti en tota la seva cadena de transformació, des de la mina fins el vehicle, sent conscients de les grans dificultats tècniques i jurídiques per incidir en els processos de contractació pública.

Ubicació

Catalunya, Argentina -
Comunitats indígenes kolla
(Salinas Grandes)

Sòcies

OPSAL

Suport

Ajuntament de Barcelona

Autoorganització indígena pel maneig del reg

SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

Un dels principals problemes que tenen les comunitats indígenes de la Serra Nord de l'Equador és l'accés a l'aigua de reg de manera segura. Moltes vegades, els sistemes de reg compten amb una infraestructura precària sense cap tecnificació i sense cap suport de l'Estat i, per tant, presenten dificultats de funcionament tant físic com social. L'element social és cabdal a les comunitats, ja que permet que tots els usuaris i usuàries accedeixin de manera democràtica i participin en la gestió comunitària dels recursos naturals amb eines per a la resolució de conflictes.

Donem suport tècnic i organitzatiu a comunitats de la província d'Imbabura (cantons Ibarra i Pimampiro) i la província de Pichincha (cantó Cayambe), les quals ja disposen de sistemes de reg comunitaris i demanden un procés de capacitació per millorar la gestió d'aquests sobre la base dels principis i regles de la comunitat. Això impulsarà la creació de models de gestió comunitària que serviran com a eina organitzativa per resoldre les dificultats d'accés a l'aigua i donar solució als conflictes generats a la comunitat per l'accés als recursos.

L'objectiu és enfortir els mecanismes democràtics comunitaris per decidir les seves pròpies normes i acords, i així establir un funcionament del sistema de reg que permeti a totes les famílies de la comunitat accedir a l'aigua en condicions de qualitat.

Ubicació

Equador. Província Imbabura (cantons Ibarra i Pimampiro) i Pichincha (cantó Cayambe).

Sòcies

IEDECA (Instituto de Ecología y Desarrollo de las Comunidades Andinas)

Suport

Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

ACCIONS

ACTIVITATS LOCALS

Participació a la 3a Primavera Solidària amb cinefòrum al Museu d'Art de Cerdanyola

III PRIMAVERA SOLIDÀRIA

¿ACASO COMEMOS PLATA?

30 JUN 17.30 H

Sessió de cinefòrum a càrrec d'Alternativa Intercanvi amb Pobles Indígenes Museu d'Art de Cerdanyola

Logo: TOUS ELS MONS MAI JUNI MAC

Logos: Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, Cerdanyola, CERDANYOLA COMEÇA, BELLANES DE CERDANYOLA, Ajuntament de Sant Martí de Centelles, Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada, Ajuntament de Sant Sadurn de Noya.

III PRIMAVERA SOLIDÀRIA

¿ACASO COMEMOS PLATA?

30 JUN 17.30 H

Sessió de cinefòrum a càrrec d'Alternativa Intercanvi amb Pobles Indígenes

Es projectarà el documental "¿Acaso comemos plata?" realitzat per Sacha videastas y PRATEC- Pratec y Waman Wasi. Aquest documental mostra la resistència dels Quechua Lama del Perú als projectes d'extracció de petroli, tant a través de reivindicacions jurídiques i polítiques com de l'afirmació del seu estil de vida. La sessió serà dinamitzada per Miquel Figueras, antropòleg i professor associat de la UAB i la UOC. Posteriorment, s'obrirà un debat amb el públic.

Lloc: Museu d'Art de Cerdanyola (C/Sant Martí, 88)

Logo: TOUS ELS MONS MAI JUNI MAC

Logos: Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, Cerdanyola, CERDANYOLA COMEÇA, BELLANES DE CERDANYOLA, Ajuntament de Sant Martí de Centelles, Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada, Ajuntament de Sant Sadurn de Noya.

Projecció del documental '¿Acaso comemos plata?', realitzat per Sacha videastas i PRATEC (Pratec y Waman Wasi), amb dinamització posterior a càrrec de Miquel Figueras, membre d'alterNativa.

Acte públic el 21 d'abril: Per què cal un Centre Català d'Empresa i Drets Humans?

Jornada

El Centre Català d'Empresa i Drets Humans, una eina pionera per posar fi a les vulneracions de les transnacionals

Per a què servirà aquest centre públic? Quina relació té amb la "diligència deguda" que es debat a Europa i a l'Estat espanyol?

21 d'abril de 2022
de 9:30 a 14:00
i de 18:00 a 20:00

Convent de Sant Agustí
Carrer del Comerç, 36, 08003 Barcelona
Inscripcions
www.bit.ly/CCEDH

Impulsen

Amb el suport de

la federació de cooperatives de Catalunya
Taula per Colòmbia
Enginyeria Social
COOPER+CCIÓ
DESC
suds
NOVA 20
Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació i Recerca

El Grup de treball d'Empresa i Drets Humans format per Lafede.cat i la Taula per Colòmbia, amb la participació de 18 entitats (entre elles, alterNativa), va organitzar una jornada per abordar la importància de crear el Centre Català d'Empresa i Drets Humans, una iniciativa acceptada a tràmit pel Parlament el febrer de 2022 i que va comptar amb el suport de més de 8.000 entitats i cooperatives de Catalunya.

La trobada va posar en valor la creació del Centre Català d'empresa i Drets Humans i va reflexionar sobre la "diligència deguda", una iniciativa que s'està debatent tant a Europa com a l'Estat espanyol per garantir una acció responsable de les empreses. Quines diferències hi ha entre el Centre català i la diligència deguda? Quins avantatges i desavantatges tenen cadascuna d'aquestes iniciatives? Quin rol juguen aquests mecanismes per a garantir el respecte als Drets Humans per part de les transnacionals? Com aquestes iniciatives poden acompanyar les lluites del sud i nord globals? Aquests són els temes que es van abordar amb experts i portaveus de lluites internacionals.

REUNIONS

María Caal Xol

El Grup de treball d'Empresa i Drets Humans format per Lafede.cat i la Taula per Colòmbia, amb la participació de 18 entitats (entre elles, alterNativa), va organitzar una jornada per abordar la importància de crear el Centre Català d'Empresa i Drets Humans, una iniciativa acceptada a tràmit pel Parlament el febrer de 2022 i que va comptar amb el suport de més de 8.000 entitats i cooperatives de Catalunya.

La troba
Humans
s'està d
respons
i la dilig
d'aques
respect
iniciativ
els teme
internac

i Drets
que
a acció
re català
ascuna
garantir el
estes
ests són

Reynaldo Domínguez

Reunió amb el defensor ambiental hondureny Reynaldo Domínguez, membre del "Comitè Municipal de Defensa dels Béns Comuns i Públics de Tocoa". Reynaldo va venir de gira per Europa en el marc de la campanya global per la diligència deguda que organitza Brigades Internacionals de Pau (PBI) a diversos països amb motiu de:

- Visibilitzar que en el Baix Aguán, i de manera particular en la comunitat de Guapinol, es continua violentant el dret a l'aigua i obstaculitzant l'accés a la terra, malgrat alguns avanços que podrien provocar la pèrdua d'interès en el cas per part d'autoritats i organitzacions internacionals.
- Visibilitzar la contaminació de l'aigua dels rius Guapinol i Sant Pere
- Visibilizar la violència exercida contra integrants de la comunitat de Guapinol i contra integrants de les empreses pageses del Baix Aguán.

Leonidas Iza

A l'abril de 2022 vam reunir-nos amb Leonidas Iza, líder indígena, president de la Confederación de Nacionalidades Indígenas de l'Equador (CONAIE). Leonidas estava de visita a Barcelona, de la mà de l'entitat Entrepobles, per presentar el seu llibre "Estallido, la rebelión de octubre en Ecuador". Membres d'alterNativa vam conversar amb ell sobre processos de lluita, d'organització i de resistència dels pobles indígenes a l'Equador .

VIATGES DE SEGUIMENT

Guatemala

La primera setmana de juny del 2022, el tècnic d'incidència d'alterNativa, Alberto Guerrero, va viatjar a Guatemala per fer seguiment dels projectes que duem a terme amb les entitats del país amb qui treballem.

El viatge es va fer en acompanyament de dues tècniques de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), Regina Ventura i Sira Palma, que volien conèixer la feina d'algunes sòcies de diferents entitats catalanes al país. Van tenir lloc les següents reunions:

3 de juny: les tècniques de l'ACCD i alterNativa es van reunir amb part de la directiva d'Uk'ux B'e i Bernardo Caal Xol a Chimaltenango .

8 de juny: Alberto Guerrero, d'alterNativa, va reunir-se amb COINDI a la ciutat de Sololà. Allà va conèixer la feina de l'entitat, les oficines i la botiga de productes naturals que elaboren dones de les comunitats vinculades a l'organització. Alguns d'aquests productes vam comprar-los per fer-ne distribució a Catalunya, principalment durant la celebració de l'IndiFest.

ACTIVITATS ALS TERRITORIS

Iniciatives desenvolupades amb IEDECA durant el període de maig a juliol de 2022

Capacitació i planificació d'activitats projecte collita familiar d'aigua i sobirania alimentària (Manzanal)

Intercanvi d'experiències per motivar i iniciar activitats (Peñaherrera Rumipamba)

Capacitació sobre disseny de sistemes familiars de collita d'aigua (Manzanal)

Capacitació sobre organització i drets col·lectius com a part del moviment indígena (Ibarra)

Capacitació sobre enfortiment de l'organització comunitària (Catsoloma)

Capacitació sobre propostes productives i gènere (Manzanal)

Dia de camp i capacitació sobre planificació de cultius a les unitats productives (Catsoloma)

Reservori Gonzalo Serrano (Manzanal)

Reservori Teresa Dias (Catsoloma)

Reservori Lisbeth Tuquerres (Catsoloma)

Reservori Marcelo Cacuango (Catsoloma)

Reservori Luis Mugmal (Catsoloma)

Reservori Marcel Mugmal (Manzanal)

Iniciatives desenvolupades amb ASECSA durant el període de maig a juliol de 2022

Formació tècnica productiva especialitzada en transformació, Salut i Higiene

Respiració daire pur i comprar la natura

Connexió amb la Mare Terra

Abraçar el nahual toj i agraïment per proveir tot el que es té

Dibuix de temascal

Exposició del temascal en grup

Dissecat de planta medicinal

Propagació de plantes medicinals

Etiquetatge de plantes medicinals

Picat de plantes medicinals

Elaboració de pomades

Producte final, pomada per cucs i mentol

Sistema de captació d'aigua de pluja, Macro túnel, Xajaxac, Xipresals, Sololá

Primera collita. Vista Hermosa

Taller sobre comunicació. Chimaltenango

Collita de tomàquets. Patz'ij

Estat actual macro túnel, Xajaxac, Cipresals, Sololá

Estat actual macro túnel demostratiu, Chaquijya, Sololá

INCIDÈNCIA POLÍTICA

Participació V Jornades de Contractació Pública Socialment Responsable

Hem participat a les cinquenes jornades que organitza el Grup de compra pública socialment responsable (GCPSR), conformat per diverses institucions públiques de Catalunya, universitats i organitzacions de la societat civil que promouen la Justícia Global i el respecte als Drets Humans en la cadena de subministrament dels béns i serveis que compren les administracions i el sector públic.

Aquest 2022 hem posat el focus en tres aspectes:

1 - La responsabilitat de l'administració pública de garantir els Drets Humans en tot el cicle de vida dels productes que compra; és precisament en les primeres fases de la cadena (extracció de matèries primeres, producció, fabricació) on es produeixen la major part de les vulneracions de drets (laborals, socials i ambientals), especialment en el Sud Global.

2 - La promoció d'un model basat en la compra pública estratègica i que incorpori la perspectiva de gènere, criteris de sostenibilitat ambiental i millores socials i laborals.

3 - L'impuls d'iniciatives com l'elaboració d'un marc normatiu nacional i internacional per exigir el compliment de la deguda diligència en matèria de DDHH i sostenibilitat a les empreses.

Aquestes V Jornades de Compra Pública Socialment Responsable volen reflexionar i fer propostes sobre aquests reptes clau, per donar compliment a la necessària coherència de polítiques públiques.

Dia 1

TAULA 1: NOVES NORMATIVES EUROPEES EN LÍNIA AMB LA DEGUDA DILIGÈNCIA EN MATÈRIA DE DDHH

TAULA 2: CONTRACTACIÓ PÚBLICA EN L'ÀMBIT LOCAL

Dia 2

TAULA 3: VEHICLE ELÈCTRIC, ELECTRÒNICA JUSTA

TAULA 4: COMPRA PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE EN L'ÀMBIT SANITARI

TAULA 5: BONES PRÀCTIQUES I REPTES DE FUTUR

La creació del Centre Català d'Empresa i Drets Humans aprovada al Parlament

A data de 9 de febrer de 2022, el Parlament de Catalunya per fi va admetre a tràmit la proposta de Llei.

El dimarts 5 de juliol de 2022, quan feia un any que s'havia registrat la proposta de Llei per a la creació del Centre Català d'Empresa i Drets Humans, diverses entitats impulsores de la proposta vam fer una acció sorpresa davant del Parlament, denunciant l'estratègia de dilació per part dels grups parlamentaris per alentir la iniciativa

PUBLICACIONS

Estudi de Cas Empreses i Drets Humans -Poble Q'eqchi' versus ACS- Renace

Informe presentat com a reconeixement a la lluita del Poble Q'eqchi', que parteix de l'esforç i el compromís de persones i organitzacions en defensa de drets col·lectius que apel·len directament al bé comú. Amb valuosos testimonis i aportacions imprescindibles de diferents persones i organitzacions socials, mitjans de comunicació, defensores i defensors de drets, representants i líders indígenes. Agraïm en especial a Bernardo Caal Xol, defensor indígena i pres polític de Guatemala; i a la defensora Ana Rutilia Ical, amparistes ambdós davant dels òrgans de justícia, i cares visibles de la resistència del Poble Q'eqchi'.

Codi de Conducta per la incorporació i aplicació de Drets Humans a la contractació pública

Portada pendent

Document que té per finalitat aportar elements operatius per posar en practica el compliment de drets humans per part de les administracions i específicament en el marc de la contractació publica. La present proposta parteix del treball realitzat per la línia de Coherència de Polítiques Publiques de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional i la Direcció dels Serveis Jurídics Centrals de l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu d'articular un instrument integral per a la protecció, compliment dels drets humans per part de les empreses que operen en el marc de la contractació pública.

RECERCA

Beques IndiRec

- Seguiment, acompanyament i orientació dels projectes de recerca de les persones beneficiàries de la beca.
- Proposta de concreció del format i la publicació de les entregues dels informes finals (terminis, llargària, temàtica, publicació, competències curriculars).

APODERAMENT INDÍGENA

alterNativa impulsa l'apoderament dels pobles indígenes com a actors dels seus sistemes d'organització social, amb estructures i procediments propis amb plena legitimitat.

En el context actual, de creixent globalització, el moviment social indígena ha tingut cada cop més present la importància de la comunicació audiovisual com a estratègia clau i indispensable de denúncia i resistència, i com a eina politico-estratègica per a la defensa de la vida.

Acompanyem els pobles indígenes a través de campanyes de comunicació i incidència política, i apropem el cinema indígena a nivell local i global.

CINEMA INDÍGENA

IndiFest

L'IndiFest va tornar amb més impuls que mai. Vam celebrar 15 anys del festival, consolidat com un altaveu dels pobles indígenes a casa nostra. Un espai on visionar el cinema indígena, amb mirada i identitat pròpia, i compartir les seves narratives i realitats en jornades amb diverses activitats a Barcelona i altres municipis de Catalunya. Aquesta XV edició va estar dedicada a les llengües indígenes del món, en defensa dels idiomes nadius dels pobles i la seva difícil situació. Vam sumar-nos a una comunitat global per a la preservació, revitalització, promoció i suport de les llengües minoritàries i en perill, emmarcada en l'inici del Decenni Internacional de les Llengües Indígenes impulsat per l'Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO).

XV IndiFest

FESTIVAL DE CINEMA INDÍGENA DE BARCELONA 2022
DEL 12 AL 23 D'OCTUBRE

El 2022, el festival es va dur a terme principalment als Cinemes Girona, però també en altres espais, tant de la pròpia capital catalana com d'altres localitats del territori. Paral·lelament i per tercer any consecutiu, el públic va tenir l'opció de visionar els curtmetratges i llargmetratges presentats al festival online, al qual es podia accedir lliurement a través de la nostra plataforma especialitzada en cinema indígena Mirada Nativa (www.miradanativa.org).

Convidades internacionals

Yásnaya Elena Aguilar Gil forma part del COLMIX, col·lectiu de joves mixes que realitza activitats de recerca i difusió de la llengua, història i cultura mixe. Va estudiar Lengua y Literaturas Hispánicas i va cursar la Maestría en Lingüística a la UNAM. Ha col·laborat en diversos projectes sobre divulgació de la diversitat lingüística, desenvolupament de continguts gramaticals per a materials educatius en llengües indígenes, i projectes de documentació i atenció a llengües en risc de desaparició. S'ha involucrat en el desenvolupament de material escrit en mixe i en la creació de lectors mixehparlants i altres llengües indígenes. És activista per a la defensa dels drets lingüístics dels parlants de llengües indígenes, en el seu ús en el món virtual i en la traducció literària.

Mariano Estrada. Indígena tseltal, és cineasta i documentalista, col·labora i participa en la recuperació de la identitat dels pobles indígenes a la Sierra Norte de Chiapas i a part de la selva Lacandona. És membre i Coordinador General de la Coordinadora Latinoamericana de Cine y Comunicación de los Pueblos Indígenas (CLACPI) des de 2015. Es va formar com a videasta en un taller intensiu del programa "Transferencia de Medios Audiovisuales a Comunidades y Organizaciones Indígenas" el 1992 i des de llavors, ha produït més de 50 produccions audiovisuals. Forma part del col·lectiu comunitari Tseltal Bachajón Comunicación. També ha impartit tallers de formació per a joves de la serra de Chiapas i escrit articles i participat en la publicació de llibres.

Festival presencial

1433 ESPECTADORS/ES

21 SESSIONS:

13 A BARCELONA

3 A TERRITORIS

5 A UNIVERSITATS

Sessió de presentació - Filmoteca de Catalunya

L'IndiFest va arrencar la XV edició amb una sessió prèvia al festival, amb una projecció pre-inaugural a la Filmoteca de Catalunya. En aquesta XV edició dedicada a les llengües indígenes, es va visualitzar Wiñaypacha, pel·lícula clau del cinema peruà i primer llargmetratge de ficció en llengua aymara. Així mateix, va precedir la projecció el curtmetratge Sūkūjula Tei (David Hernández Palmar, 2022).

Inauguració - 12 d'octubre

La inauguració del festival va celebrar-se als Cinemes Girona el 12 d'octubre, coincidint amb el Dia de la Resistència Indígena i la projecció de la pel·lícula documental *Berta soy yo* (Katia Lara, 2022).

Ens va acompanyar Whitney Godoy, fotoperiodista hondurenca i una de les realitzadores del documental.

El mateix dia 12 va tenir lloc el debat 'Transnacionals i oligarquia: criminalització i privació de drets als pobles indígenes' a l'Ateneu del Raval, activitat igualment indissociable del significat del 12 d'octubre pels pobles indígenes, que complementava la inauguració.

El debat entre Fonsi Loaiza, Bernardo Caal Xol i Whitney Godoy sobre els perills i forta criminalització que viuen els activistes i periodistes tant a Guatemala com a Hondures.

Hi van participar Fonsi Loaiza (periodista i autor del llibre 'Florentino Pérez, el poder del palco'), Bernardo Caal Xol (defensor maia del poble Q'eqchi' de Guatemala davant les repercussions del projecte hidroelèctric del grup constructor ACS-Grupo Cobra al riu Cahabón, a l'Alta Verapaz) de manera online i Whitney Godoy (fotoperiodista hondurenca i una de les realitzadores del documental 'Berta soy yo', que indaga sobre l'assassinat de Berta Cáceres).

Debat: 'Transnacionals i oligarquia: criminalització i privació de drets als pobles indígenes'

Barcelona

Es van programar un total de 35 obres audiovisuals, totes elles vinculades amb el fil conductor d'aquesta XV edició: les llengües indígenes del món. El festival presencial es va celebrar principalment als Cinemes Girona de Barcelona, que va acollir el gruix de la programació. Les altres activitats programades a la capital catalana, tals com projeccions però també xerrades i col·loquis, es van realitzar a nous espais que s'han incorporat al festival: Filmoteca de Catalunya, l'Ateneu del Raval, la Llibreria Altaïr, l'Àgora Juan Andrés Benítez i el Museu Etnològic i de Cultures del Món.

Territoris

El festival realitza varies activitats a diferents municipis amb la voluntat de descentralitzar el festival i apropar la cultura a nous espais. Es programen sessions a diferents punts de Catalunya i es compta amb la presència de les convidades internacionals. La sessió de Cerdanyola del Vallès es va organitzar amb la col·laboració de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i va comptar amb la participació d'Àlex Guillamón, Coordinador d'Entrepobles i activista de Rebel·lió o Extinció Barcelona, i alumnes de l'institut Jaume Mimó de Cerdanyola del Vallès. La sessió de Reus es va organitzar amb la col·laboració de l'entitat GEPEC-EdC a l'Orfeó Reusenc. La sessió a Cardona finalment es va haver de cancel·lar.

La sessió de Cerdanyola del Vallès es va organitzar amb la col·laboració de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i va comptar amb la participació d'Àlex Guillamón, Coordinador d'Entrepobles i activista de Rebel·lió o Extinció Barcelona, i alumnes de l'institut Jaume Mimó de Cerdanyola del Vallès.

La sessió de Reus es va organitzar amb la col·laboració de l'entitat GEPEC-EdC a l'Orfeó Reusenc.

Universitats

El festival també realitza sessions a 5 universitats catalanes, amb voluntat de descentralitzar el festival i apropar-lo a un públic jove, en col·laboració amb diverses facultats. Les activitats de l'edició 2022 van ser coordinades en conjunt amb l'Institut Català d'Antropologia (ICA).

Universitat de Girona (UdG)

Universitat de Barcelona (UB)

Universitat Rovira i Virgili (URV)

Universitat de Lleida (UdL)

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

IndiFest 2022

Festival online

Per tercer any consecutiu el festival es va celebrar en format online a la plataforma www.miradanativa.org, impulsada per alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes i CLACPI. Es van poder veure les 34 pel·lícules que competien al premi del festival. El festival online va comptar amb una àmplia participació de públic, amb gairebé 350 nous registres a la plataforma i un total de 2.405 visualitzacions de les pel·lícules

PLATAFORMA MIRADANATIVA.ORG

348 REGISTRES A MIRADANATIVA

2.405 VISUALITZACIONS TOTALES DE PEL·LÍCULES

21% DE MITJANA DE FINALITZACIÓ DE PEL·LÍCULA

WEB INDIFEST.ORG

2.152 PERSONES USUÀRIES NOVES

18.004 VISUALITZACIONS DE LA PÀGINA

523 VOTS DEL PREMI DEL PÚBLIC

**Precampanya 15 anys
IndiFest**

**Inauguració XV IndiFest
als Cinemes Girona**

**Sessió Aigua, als Cinemes
Girona**

**Sessió En Femení i plural,
als Cinemes Girona**

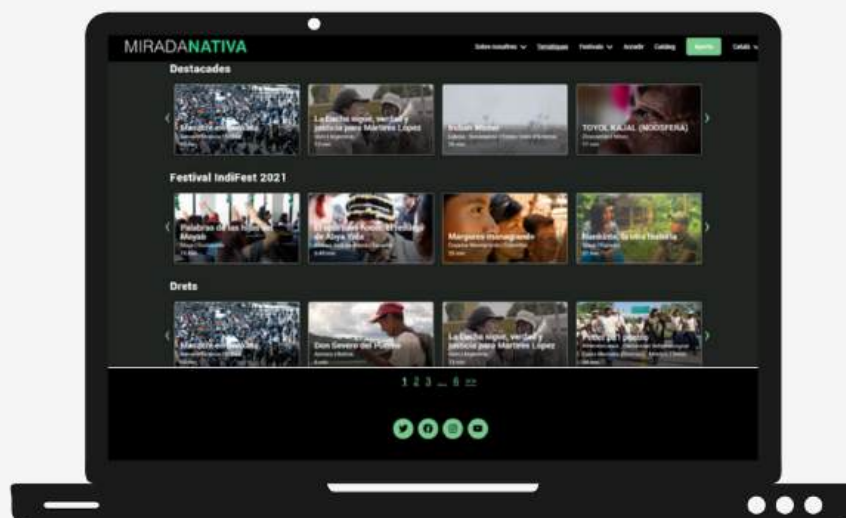
**Yásnaya E. Aguilar.
Llengües, cultura oral i
cinema. Llibreria Altaïr**

**Vídeoresum XV edició
IndiFest**

MiradaNativa

Llançament oficial de la plataforma

Aquest any va tenir lloc el llançament oficial de la plataforma audiovisual MiradaNativa, d'abast internacional i en obert, amb un gran catàleg de cinema realitzat des de les narratives i visions dels pobles indígenes.

MiradaNativa és un espai per aprendre, intercanviar i sensibilitzar sobre les lluites comunes, les formes de vida, les crisis i les situacions complexes a les quals s'enfronten els diversos pobles del planeta, així com una eina per a denunciar la vulneració dels drets col·lectius i individuals reconeguts internacionalment, però constantment violats per empreses i governs. La iniciativa sorgeix de l'entitat alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes i la CLACPI, organitzadores del Festival de Cinema Indígena de Barcelona, l'IndiFest, que se celebra cada mes d'octubre. Arrel d'aquesta llarga trajectòria vinculada als pobles indígenes i el seu cinema propi, MiradaNativa s'impulsa com un espai especialitzat d'autoria indígena, amb pel·lícules i curtsmetratges produïts i realitzats per productores, organitzacions i comunitats indígenes.

MIRADANATIVA.ORG

Tràiler oficial de MiradaNativa

MiradaNativa és un altaveu audiovisual amb veu pròpia dels pobles indígenes, amb obres que posen el focus la defensa dels DDHH a través d'històries identitàries que abarquen temàtiques com la crisi climàtica, l'autodeterminació dels pobles, l'apoderament femení o els drets LGTBIQ+

FIC Ecuador 2022

A Guatemala del 2018, l'Assemblea General de la Coordinadora Llatinoamericana de Cinema i Comunicació dels Pobles Indígenes (CLACPI), va escollir Equador, a través de la Confederació de Nacionalitats Indígenes de l'Equador (CONAIE), com a seu del Festival Internacional de CLACPI. La Comissió Organitzadora està conformada, a més de la CONAIE, per la CORPANP, APAK i ALLPACHE CINE col·lectius especialitzats en la producció audiovisual dels Pobles Originaris.

Des del 1985, CLACPI lluita des de l'audiovisual i la comunicació per posicionar i fomentar el treball dels pobles indígenes d'Abya Yala, invisibilitzats per les grans corporacions fílmiques i els seus discursos hegemònics.

CLACPI té l'Estatut Consultiu davant les Nacions Unides per a recomanacions en matèria de cinema i comunicació.

Al voltant de 200 pel·lícules de diversos llocs del món van ser inscrites al 14 FIC CLACPI Equador 2022. La "Selecció Oficial" es va presentar al novembre a Quito, organitzada en les categories següents:

- Expressió, visió i reivindicació de les dones
- Presència d'infàncies i joventuts
- Resistència amb identitat
- Cura i defensa territorial

Els pobles Mapuche, Pasto, Awajún, Lenca, P'urhépecha, Uitoto, Quechua, Aymara, Seri, Tsotsil i Jambaló són part dels 31 pobles ancestrals presents als 12 llargs, 26 curts i 7 migmetratges de les pel·lícules que van ser projectades.

L'agenda del FIC CLACPI Equador 2022 es va estendre fins al febrer del 2022, concloent-ne amb el Warmiicine, un laboratori internacional per a dones, i la mostra especial amb enfocament de gènere.

L'esdeveniment central de novembre va incloure activitats artístiques com la festa intercultural de tancament; activitats especialitzades com el taller Internacional del Dret a la Comunicació Indígena i el FestiLAB de narratives cinematogràfiques des dels pobles originaris i la Minga de Saberes i, les activitats especials que es van desenvolupar amb les delegacions internacionals com la Canadencs de l'ImagineNATIVE Film + Media Arts Festival celebrat anualment a Toronto, el projecte Kin Theory dels Estats Units, la delegació especial de la Comissió de Comunicació dels Pobles Indígenes de Colòmbia, activistes indígenes de la diversitat sexe genèrica de Guatemala, Colòmbia i Veneçuela, autoritats ancestrals, així com directius de la TV Serrana de Cuba i la Seremi Mapuche de les Arts i la Cultura per a l'Araucanía a Xile

CAMPANYES

Missatge de Bernardo Caal Xol després del seu alliberament de presó

Bernardo Caal Xol, líder ambientalista maia, va ser alliberat de presó el 25 de març de 2022. Condemnat a més de 7 anys per delictes que no va cometre, va passar 4 anys i 2 mesos a la presó.

Bernardo lidera la protesta pacífica davant de la construcció dels complexos hidroelèctrics OXEC i RENACE, aquest últim construït pel Grup ACS, de Florentino Pérez. El projecte hidroelèctric afecta més de 70.000 persones al llarg de tot el riu Cahabón, deixant-les sense aigua.

Bernardo va ser objecte d'una campanya de desprestigi i estigmatització a premsa, televisió i xarxes socials, que va derivar en una investigació penal. Va ser empresonat a Guatemala per defensar el Riu Cahabón i denunciar la vulneració del Dret a la consulta lliure, prèvia i informada dels pobles indígenes, reconegut pel Dret Internacional al Conveni 169 de l'OIT.

Bernardo Caal continua fent front a diferents tipus de violència i amenaces. La protecció de defensors i defensores és fonamental per exigir el compliment dels drets humans i dels drets col·lectius dels pobles.

Des d'alterNativa:

VISIBILITZEM

les lluites indígenes, els moviments actius i les denúncies per al compliment de Drets, així com la tasca de l'entitat.

POTENCIEM

una comunicació integral a través dels nostres canals propis (xarxes socials i web), i de manera presencial en actes públics i en accions d'incidència.

REFORCEM

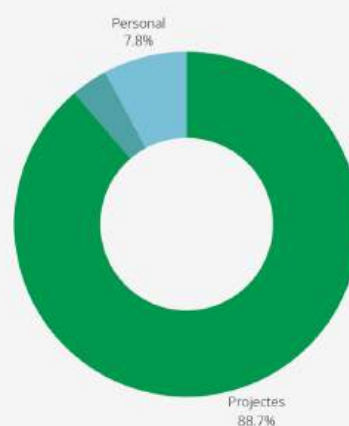
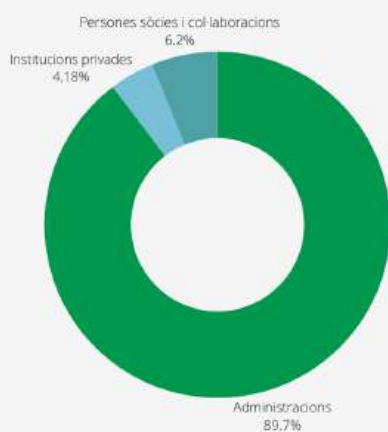
una comunicació activa que ens permeti tenir una presència permanent i potenciar la interacció amb els nostres públics, ampliant les nostres xarxes i suport social.

TRANSPARÈNCIA

A alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes considerem essencial mostrar el que som i fem comunicant amb claredat la nostra activitat i gestió. La transparència és un dels valors que forma part de la nostra manera de fer.

COM ENS FINANCEM

Pressupost total: **414.100,56€**

GRUPS I XARXES DE TREBALL

ÀMBIT LOCAL

GRUP LOCAL HOSPITALET DE LLOBREGAT

GRUP LOCAL Cerdanyola del Vallès

ÀMBIT NACIONAL

LAFEDE.CAT

COOP 57

TEIXINT RESISTÈNCIES

SOM ENERGIA

PLATAFORMA BERTA VIVE BARCELONA

GRUP D'EMPRESSES I DRETS HUMANS

PLATAFORMA DE SOLIDARITAT AMB GUATEMALA

GRUP DE COMPRA PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE CATALUNYA

ÀMBIT INTERNACIONAL

CLACPI

CODPI

**GLOBAL CAMPAIGN FOR THE BINDING
TREATY ON TRANSNATIONAL
CORPORATIONS AND HUMAN RIGHTS**

INVOLUCRA'T

COL·LABORA AMB NOSALTRES

FES-TE SÒCIA

COL·LABORA ACTIVAMENT AMB UNA
DONACIÓ REGULAR

FES UNA DONACIÓ

FES UNA APORTACIÓ ECONÒMICA
PUNTUAL

FES-TE VOLUNTÀRIA

PARTICIPA AMB NOSALTRES AMB
ELS TEUS CONEIXEMENTS I
COMPROMÍS

AJUDA'NS A FER DIFUSIÓ

SEGUEIX-NOS A LES
XARXES SOCIALS

INTERACTÚA I COMPARTEIX

DÓNA SUPORT A
LES NOSTRES CAMPANYES

www.alternativa-ong.org

alterNativa

Intercanvi amb Pobles Indígenes

Fundada l'any 1986. Associació independent sense ànim de lucre
registrada amb el nº69.343 (Registre Nacional d'Associacions, Ministeri
d'Interior) i 8.606 (Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya)

SOM A

c/Erasme de Janer, 8
08001
Barcelona

934 43 17 35

www.alternativa-ong.org